

Kansalaisvaikuttaminen opettajankoulutuksessa

Ohjausryhmän kokous 16.2.2005 Helsingin yliopiston soveltavan kasvatustieteen laitoksella klo 12.30-16.00

Läsnä. Jukka Rantala (pj), Sirkka Ahonen, Pauli Arola, Tuula Asunta, Tom Gullberg, Päivi Hemilä, Juha Henriksson, Timo Lappi, Olli Luukkainen, Jan Löfström, Matti Rautiainen, Pekka Ruuskanen, Petri Salo, Sakari Suutarinen, Eija Syrjäläinen, Jukka Tahvanainen, Joonas Turunen ja Veli-Matti Värrö.

Puheenjohtaja esitti lyhyen katsauksen vuoden 2004 toimintaan. Pääkoordinaattorina on toiminut 31.7. asti Sirkka Ahonen ja 1.8. alkaen Jukka Rantala. Aluekoordinaattoreina ovat toimineet Tom Gullberg (Vaasa), Matti Rautiainen (Jyväskylä), Timo Lappi (Oulu) ja Sirkka Ahonen/Jukka Rantala (Helsinki). Hankkeen sihteerinä on toiminut Anu Siikaniva. Toiminta on jakautunut suunnitelman mukaan alueellisesti siten että aluekokoukset on pidetty Helsingissä (kaksi aluekokousta), Jyväskylässä, Oulussa ja Vaasassa ja toimintaryhmiä on perustettu kaikkiin opettajankoulutusyksiköihin. eNorssi on toiminut viestimenä ja aineistojen välittäjänä. Hankkeen vuosikertomus, johon sisältyy tukiaineistoksi tarkoitettuja artikkeleita, ilmestyy maaliskuussa 2005.

Puheenjohtaja esitti katsauksessaan hankkeen ongelmiksi opettajankouluttajien sitoutumisen kapeuden ja tiedottamisen näkymättömyyden. Opettajankouluttajien päähuomio oli vuonna 2004 tutkinno uudistuksessa, mikä aiheutti hitautta kansalaisvaikuttamishankkeen liikkeellelähdessä. Toisaalta myös aktiivistakin kiinnostusta on ilmennyt.

Tutkijat Sakari Suutarinen ja Eija Syrjäläinen esittivät suunnitelmansa vuonna 2005 Opetusministeriön tuella toteutettaviksi tutkimuksiksi. Suutarisen kansainvälisen tutkimusaineiston pohjalta suoritettava analyysi tulee vastaamaan kysymykseen, mitkä ovat nuorten yhteiskunnallisen kiinnostuksen ja valmiuksien katvealueet ja mitkä opettajien asenteiden ongelmakohtat. Eija Syrjäläisen tutkimus hyödyntää Hämeenlinnan, Tampereen, Helsingin ja Kajaanin opettajankoulutuslaitosten opiskelijoista kerättävää aineistoa ja vastaa erityisesti kysymykseen, mihin suuntaan opettajankoulutusta on kehitettävä suhteessa kansalaisvaikuttamisen ongelmiin.

eNorssin toiminnan käsittelyn pohjaksi Raila Pirinen esitteli eNorssin sivujen rakenteen ja sisällön kansalaisvaikuttamishankkeen näkökulmasta. Ongelmiksi todettiin näyttävän ja käyttöä tehostavan etusivun puuttuminen hankkeelta, linkityksen puuttuminen hankkeen lukuisiin tärkeisiin sidosryhmiin ja ”helpon” osoitteen puuttuminen. Allianssi lupasi auttaa linkityksessä. Timo Lappi lupasi kutsua koolle kokouksen, jossa pohditaan hankkeen sivujen toimittamisen tehostamista.

Hankkeen todettiin tarvitsevan lisää ulospäin suuntautuvaa julkisuutta.

Hankkeen julkaisu-toimintaan tulee 2005 kuulumaan antologia, työnimeltään "Opettajuus käännekohdassa - opettajan paluu yhteiskuntaan" sekä osallistuminen mm. Kansanvalistusseuran aiheeseen liittyvään kirjahankkeeseen.

Aluekoordinaattorit esittivät suunnitelmansa kevään aluekokousten pitämisestä. Jyväskylä tulee kierrättämään kokouksen pitopaikkaa siten, että Savonlinnan opettajankoulutuslaitos järjestää kevään kokouksen.

Lopuksi keskusteltiin opettajaksi opiskelevien välittömästä aktivoimisesta. Joonas Turunen (Suomen Lukiolaisten Liitto) toi esiin hankkeen ongelmana sen ylhäältä alaspäin suuntautuvan toiminnan ja kaipasi nuorten omaehtoiseen toimintaan liittyvää aktiivisuutta. Juha Henriksson (Suomen Kuntaliitto) viittasi kuntien nuorisovaltuustotoimintaan. Päivi Hemilä kertoi Suomen

Opettajaksi Opiskelevien Liiton ja Opetusministeriö yhteisestä Vaikuttava opettaja -hankkeesta. Onkin ilmeistä, että Kansalaisvaikuttaminen opettajankoulutuksessa -hankkeen on tarkoituksenmukaista pitää tiivistä yhteyttä rinnakkaishankkeisiin.

Helsingissä 17.2.2005

Sirkka Ahonen
(kokouksen sihteeri)